2025/1471

19.7.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/1471

z dne 18. julija 2025

o spremembi Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 15. oktobra 2012 sprejel Sklep 2012/642/SZVP ([1]).

(2) Predsednik Ruske federacije je 24. februarja 2022 napovedal vojaško operacijo v Ukrajini, ruske oborožene sile pa so začele napad na Ukrajino, tudi z ozemlja Belorusije. Ta napad je bil očitna kršitev ozemeljske nedotakljivosti, suverenosti in neodvisnosti Ukrajine.

(3) Svet je v sklepih z dne 19. februarja 2024 ostro obsodil neprekinjeno podporo, ki jo beloruski režim zagotavlja vojni agresiji Rusije proti Ukrajini, in Belorusijo pozval, naj preneha s temi dejavnostmi in spoštuje svoje mednarodne obveznosti.

(4) Glede na resnost razmer in v odziv na nadaljnjo vpletenost Belorusije v agresijo Rusije proti Ukrajini je primerno uvesti dodatne omejevalne ukrepe.

(5) Zlasti je primerno prepovedati nabavo orožja in sorodnega materiala vseh vrst iz Belorusije.

(6) Za okrepitev učinkovitosti omejevalnih ukrepov, uvedenih v odziv na vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, je treba obravnavati tveganje izogibanja tem ukrepom s posrednim izvozom prek tretjih držav. Določeno blago in tehnologija bi lahko prispevala k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Belorusije ali k razvoju njenega obrambnega in varnostnega sektorja, tudi kadar se izvažata pod pretvezo končne uporabe v civilne namene. Prepoved posrednega izvoza obsega prepoved izvoza blaga, za katero veljajo omejevalni ukrepi, tudi prek tretje države. Pristojni organi bi morali pravočasno preventivno ukrepati, kadar obstaja verodostojno tveganje, da bi lahko bilo tako blago, izvoženo v tretje države, na koncu preusmerjeno v Belorusijo. Zato je primerno državam članicam zagotoviti neobvezen upravni mehanizem, ki pristojnim nacionalnim organom omogoča, da za izvoz blaga, ki bi lahko prispevalo k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Belorusije ali k razvoju njenega obrambnega in varnostnega sektorja, v katero koli tretjo državo zahtevajo predhodno dovoljenje, če je bil izvoznik obveščen, da obstaja zadosten razlog za sum, da bi bil lahko končni namembni kraj blaga v Belorusiji ali da bi bilo lahko blago namenjeno za končno uporabo za beloruske subjekte. Namen tega ukrepa ni uvesti novo vsesplošno omejitev, temveč poskrbeti, da bodo države članice imele učinkovito in sorazmerno orodje za preiskovanje in preprečevanje morebitnega izogibanja omejevalnim ukrepom, hkrati pa zagotoviti usklajeno razlago in pravno jasnost za izvoznike. Ta ukrep ne bi smel vplivati na področje uporabe klavzule o prepovedi posrednega izvoza. Države članice se same odločijo, ali naj se kot mehanizem za izvrševanje v primerih, pri katerih bi bil lahko končni namembni kraj blaga v Belorusiji ali bi bilo lahko blago namenjeno za končno uporabo za ruske subjekte, uporabi ta ukrep ali klavzula o prepovedi posrednega izvoza.

([1]) Sklep Sveta 2012/642/SZVP z dne 15. oktobra 2012 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 285, 17.10.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/642/oj).

(7) Primerno je tudi, da se obstoječa prepoved zagotavljanja specializiranih finančnih komunikacijskih storitev nekaterim beloruskim kreditnim institucijam in njihovim beloruskim hčerinskim družbam, ki so pomembne za beloruski finančni sistem in za katere že veljajo omejevalni ukrepi, ki jih je uvedla Unija, razširi na prepoved transakcij. Poleg tega je primerno dodati izvzetja v zvezi z delovanjem diplomatskih in konzularnih predstavništev Unije in držav članic ali partnerskih držav v Belorusiji ter izvzetja v zvezi s transakcijami državljanov države članice, ki imajo prebivališče v Belorusiji. Primerno je dodati tudi odstopanje za transakcije, ki so nujno potrebne za dezinvestiranje iz Belorusije ali za prenehanje poslovnih dejavnosti v tej državi. Opozoriti je treba, da omejevalni ukrepi Unije nimajo ekstrateritorialnih učinkov in ne zavezujejo gospodarskih subjektov, ustanovljenih na podlagi zakonov tretjih držav, vključno z zakoni Belorusije. Zato se transakcije med pravnimi osebami, subjekti ali organi, registriranimi ali ustanovljenimi na podlagi prava države članice, in njihovimi hčerinskimi družbami v tretjih državah ne štejejo za kršitev te prepovedi, tudi če so v take transakcije vključene kreditne ali finančne institucije, za katere velja prepoved. Izvzetja in odstopanje iz člena 2y Sklepa (EU) 2012/642/SZVP ne posegajo v prepoved za gospodarske subjekte v Uniji, da bi subjektom iz Priloge V zagotavljali storitve pošiljanja finančnih sporočil.

(8) Obenem je ustrezno razširiti seznam blaga, ki lahko prispeva k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Belorusije ali k razvoju njenega obrambnega in varnostnega sektorja, in sicer tako, da se na seznam uvrsti blago, ki ga Rusija uporablja za svojo vojno agresijo proti Ukrajini, ter blago, ki prispeva k razvoju ali proizvodnji beloruskih vojaških sistemov, vključno s kemičnimi predhodnimi sestavinami za energetske materiale, rezervnimi deli za stroje, dodatno računalniško krmiljeno opremo (CNC) in sestavinami goriv.

(9) Poleg tega je primerno razširiti seznam blaga, za katerega veljajo omejitve izvoza in ki bi lahko prispevalo h krepitvi beloruskih industrijskih zmogljivosti, kot so stroji, kemikalije, nekatere kovine in plastika. Da bi se čim bolj zmanjšalo tveganje izogibanja omejevalnim ukrepom, je primerno razširiti tudi seznam blaga in tehnologije, za katere velja prepoved tranzita prek ozemlja Belorusije.

(10) Države članice ob ustreznem upoštevanju svojih veljavnih mednarodnih obveznosti ne bi smele priznati ali izvršiti nobene sodne odredbe, sodbe, odločbe, sklepa sodišča, ki ni sodišče države članice, ali druge sodne, arbitražne ali upravne odločbe, izdane v postopkih, ki niso postopki v državah članicah, ki temelji na postopkih reševanja sporov med vlagatelji in državo v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, ali iz njega izhaja. Učinkovito izvajanje določbe o odsotnosti terjatev bi bilo treba šteti za del javnega reda Unije in držav članic za namene priznavanja in izvrševanja arbitražnih, sodnih ali upravnih odločb. Zato bi bilo treba primere, v katerih države članice priznajo ali izvršijo sodno odredbo, sodbo, odločbo, sklep sodišča, ki ni sodišče države članice, oziroma drugo sodno, arbitražno ali upravno odločbo, izdano v postopkih, ki niso postopki v državah članicah, ki temelji na postopkih reševanja sporov med vlagatelji in državo ali iz njega izhaja in bi lahko privedla do poplačila kakršnih koli terjatev v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, šteti za kršitev javnega reda Unije in držav članic. Ta določba ne bi smela posegati v obveznost države članice, da sodeluje v postopkih, sproženih proti njej, in se brani v njih ter zahteva priznanje in izvršitev odločbe, s katero se jim odobri povračilo stroškov.

(11) Čeprav je poplačilo terjatev v zvezi z ukrepi, uvedenimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, v Uniji prepovedano, tudi v postopkih izvensodne poravnave, obstajajo dokazi, ki nakazujejo, da beloruske osebe, subjekti ali organi ali osebe, subjekti ali organi, ki delujejo prek ali v imenu ene od teh beloruskih oseb, subjektov ali organov oziroma so v lasti ali pod nadzorom takih oseb, subjektov ali organov, poskušajo ali bi lahko poskušali nepošteno začenjati in izvajati postopke reševanja sporov zunaj Unije v zvezi z ukrepi, uvedenimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, ali pa poskušajo ali bi lahko poskušali nezakonito pridobiti priznanje ali izvršitev arbitražnih odločb, izdanih v takih nepoštenih postopkih reševanja sporov. Zato je treba pristojnim organom oziroma Uniji, kadar je ustrezno, omogočiti, da v postopku pred sodiščem države članice od teh oseb, subjektov ali organov in oseb, subjektov ali organov, ki imajo v lasti ali nadzorujejo te osebe, subjekte ali organe, izterjajo vso povzročeno škodo, vključno s sodnimi stroški in stroški, nastalimi v primeru neizpolnjevanja arbitražne odločbe s strani druge stranke, ki izhaja iz postopka reševanja sporov med vlagatelji in državo v zvezi z ukrepi, uvedenimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, pod pogojem, da so bila uporabljena vsa razpoložljiva pravna sredstva v zadevni jurisdikciji. Pristojni organi bi morali tako škodo izterjati v skladu s pravom Unije in običajnimi pravili mednarodnega prava.

(12) V primerih, v katerih so arbitražne odločbe izdane proti državam članicam v postopku reševanja sporov med vlagatelji in državo v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi Sklepa (EU) 2012/642/SZVP, bi morale te države članice imeti možnost, da za priznanje in izvršitev takih odločb uveljavljajo vse ugovore, ki so jim na voljo v domačih ali tujih postopkih. To vključuje ugovor, da bi bila priznanje ali izvršitev sodne odločbe v nasprotju z javnim redom države, v kateri se zahteva priznanje in izvršitev, v skladu s Konvencijo o priznavanju in izvrševanju tujih arbitražnih odločb iz leta 1958.

(13) Uporabo določbe *forum necessitatis* bi bilo treba razširiti.

(14) Primerno je tudi spremeniti naslov Priloge II, da se vključijo vse ustrezne določbe, ki se sklicujejo na navedeno prilogo.

(15) Za izvajanje nekaterih ukrepov je potrebno nadaljnje ukrepanje Unije.

(16) Sklep 2012/642/SZVP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sklep 2012/642/SZVP se spremeni:

(1) vstavi se naslednji člen:

„*Člen 1aa*

1. Prepovedano je neposredno ali posredno kupovati, uvažati ali prenašati orožje in sorodni material vseh vrst, vključno z orožjem in strelivom, vojaškimi vozili in opremo, paravojaško opremo in rezervnimi deli za navedeno, v Unijo, če izvirajo iz Belorusije ali se izvažajo iz Belorusije.

2. Prepovedi iz odstavka 1 ne posegajo v uvoz, nakup ali prenos v zvezi z:

(a) zagotavljanjem rezervnih delov in storitev, potrebnih za vzdrževanje in zagotavljanje varnosti obstoječih zmogljivosti v okviru Unije, ali

(b) izvrševanje pogodb, sklenjenih pred 20. julijem 2025, ali pomožnih pogodb, potrebnih za izvrševanje takih pogodb.“;

(2) člen 1b se spremeni:

(a) vstavita se naslednja odstavka:

„3a. Prepovedi iz odstavkov 1 in 3 se ne uporabljajo za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga, uvrščenega pod oznake KN 3204 11, 3204 12, 3204 13, 3204 14, 3204 15, 3204 16, 3204 17, 3204 18, 3204 19, 3204 20, 3506 10, 3506 91, 3907 10, 3907 21, 3907 30, 3907 50, 3907 61, 3907 69 in 3907 99, ki je potrebno za izvrševanje pogodb, sklenjenih pred 20. julijem 2025, ali pomožnih pogodb, potrebnih za izvrševanje takih pogodb, do 21. oktobra 2025.

3b. Prepovedi iz odstavkov 1 in 3 se ne uporabljajo za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga, uvrščenega pod oznake KN 9032 89, ki je potrebno za izvrševanje pogodb, sklenjenih pred 20. julijem 2025, ali pomožnih pogodb, potrebnih za izvrševanje takih pogodb, do 21. januarja 2026.“;

(b) odstavek 13 se nadomesti z naslednjim:

„13. Pristojni organi držav članic lahko pod pogoji, ki se jim zdijo primerni, odobrijo prodajo, dobavo, prenos ali izvoz naslednjega blaga ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči, potem ko ugotovijo, da je tako blago ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči potrebno za osebno rabo fizičnih oseb v gospodinjstvu v Belorusiji:

(a) blago, ki se uvršča pod oznako KN 8417 20;

(b) bakrene cevi in cevni fitingi, ki se uvrščajo pod oznako KN 7411 ali 7412, z notranjim premerom do 50 mm;

(c) blago, ki se uvršča pod oznako KN 8414 60.;

(d) blago, ki se uvršča pod oznako KN CN 3916 20, kadar je to nujno potrebno za prodajo PVC talnih oblog.“;

(3) člen 2d se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1aa. Brez poseganja v prepoved posrednega izvažanja iz odstavka 1 tega člena in člena 4 Uredbe (EU) 2021/821 je treba pridobiti dovoljenje za izvoz blaga in tehnologij, ki bi lahko prispevali k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Belorusije ali k razvoju obrambnega in varnostnega sektorja, v katero koli tretjo državo, razen Belorusije, če je pristojni organ države članice izvoznika, ki ima v tej državi prebivališče ali sedež, obvestil, da je ali bi lahko bilo zadevno blago kot celota ali po delih namenjeno kateri koli fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu v Belorusiji ali za uporabo v Belorusiji.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„6a. Kadar se zahteva dovoljenje v skladu z odstavkom 1aa, pristojni organi ravnajo v skladu s pravili in postopki iz člena 4 Uredbe (EU) 2021/821, ki se uporabljajo smiselno.“;

(4) člen 2n se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 2n*

1. V zvezi s kakršnimi koli pogodbami ali transakcijami, katerih izvedba je bila neposredno ali posredno, v celoti ali deloma ovirana zaradi ukrepov, uvedenih na podlagi tega sklepa, se ne ugodi nobenemu zahtevku, vključno z zahtevki za nadomestilo škode ali katerimi koli drugimi zahtevki te vrste, kot je odškodninski zahtevek ali zahtevek za uveljavljanje garancije, zlasti zahtevek za podaljšanje dospelosti ali plačilo obveznice, garancije ali jamstva, zlasti finančne garancije ali finančnega jamstva v kakršni koli obliki, ki ga zahtevajo:

(a) določene fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi s seznama v Prilogi I;

(b) katera koli fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ iz členov 2h, 2i, 2j ali 2y ali s seznama v Prilogi II, III ali V;

(c) katera koli druga beloruska oseba, subjekt ali organ, tudi beloruska vlada;

(d) katera koli oseba, subjekt ali organ, ki deluje prek oseb, subjektov ali organov iz točk (a), (b) ali (c) tega odstavka ali v njihovem imenu.

2. V državi članici se ne prizna, uveljavi ali izvrši nobena sodna odredba, sodba, sklep, odločba sodišča, ki ni sodišče države članice, ali druga sodna, arbitražna ali upravna odločba, izdana v postopkih, ki niso postopki v državah članicah, ki temelji na postopku reševanja sporov med vlagatelji in državo, sproženem proti državi članici, ali iz njega izhaja, ki bi lahko privedla do poplačila kakršnih koli terjatev v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi tega sklepa, če jo uveljavlja katera koli oseba, subjekt ali organ iz odstavka 1, točke (a), (b), (c) ali (d), ali oseba, subjekt ali organ, ki ima v lasti in nadzoruje te osebe, subjekte ali organe.

3. V državi članici se ne prizna, uveljavi ali izvrši nobena zahteva za pomoč med preiskavo ali drugim postopkom ter nobena kazen ali druga sankcija na podlagi sodne odredbe, sodbe, sklepa, odločbe sodišča, ki ni sodišče države članice, ali druge sodne, arbitražne ali upravne odločbe, izdane v postopkih, ki niso postopki v državah članicah, ki temelji na postopku reševanja sporov med vlagatelji in državo, sproženem proti državi članici, ali iz njega izhaja, v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi tega sklepa, če jo uveljavlja katera koli oseba, subjekt ali organ iz odstavka 1, točke (a), (b), (c) ali (d), ali oseba, subjekt ali organ, ki ima v lasti in nadzoruje te osebe, subjekte ali organe.

4. V vseh postopkih za uveljavitev zahtevka dokazno breme glede dokazovanja, da izpolnitev zahtevka ni prepovedana z odstavkom 1, nosi oseba, ki uveljavlja zahtevek.

5. Ta člen ne posega v pravico oseb, subjektov in organov iz odstavka 1 do sodne presoje zakonitosti neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti v skladu s tem sklepom.“;

(5) vstavita se naslednja člena:

„Člen 2na

Vsaka država članica po potrebi sprejme vse ustrezne ukrepe, da v sodnem postopku pred pristojnimi sodišči države članice izterja oziroma ima pravico izterjati vso neposredno ali posredno škodo, vključno s pravnimi stroški, ki jo je ta država članica utrpela zaradi postopka reševanja sporov med vlagatelji in državo, sproženega proti državi članici v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi tega sklepa. Kadar je ustrezno, ima država članica pravico izterjati tako škodo od vseh oseb, subjektov ali organov iz člena 2n(1), točke (a), (b), (c) ali (d), ki so sprožili, posredovali ali sodelovali pri postopku reševanja sporov med vlagatelji in državo ali katerih namen je izvršitev katere koli odločbe, sklepa ali sodbe v zvezi z reševanjem sporov med vlagatelji in državo, ter oseb, subjektov ali organov, ki imajo v lasti ali nadzorujejo katero koli od navedenih oseb, subjektov ali organov.

Kadar je ustrezno, ima Unija pravico, da pod enakimi pogoji izterja vso škodo, ki jo je utrpela.

Člen 2nb

Države članice vložijo vse razpoložljive ugovore zoper priznanje in izvrševanje arbitražnih odločb, izdanih proti njim v postopku reševanja sporov med vlagatelji in državo v zvezi z ukrepi, naloženimi na podlagi tega sklepa.“;

(6) člen 2y se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Prepovedano je neposredno ali posredno sodelovanje pri kakršni koli transakciji s pravnimi osebami, subjekti ali organi iz Priloge V ali katero koli pravno osebo, subjektom ali organom s sedežem v Belorusiji, katerega več kot 50-odstotni delež je v neposredni ali posredni lasti subjekta s seznama v Prilogi V.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka:

„1a. Prepoved iz odstavka 1 se ne uporablja za transakcije:

(a) ki so potrebne za delovanje diplomatskih in konzularnih predstavništev Unije in držav članic ali partnerskih držav v Belorusiji, vključno z delegacijami, veleposlaništvi in misijami, ali mednarodnih organizacij v Belorusiji, ki imajo imuniteto v skladu z mednarodnim pravom, ali

(b) s strani državljanov države članice, ki so prebivališče v Belorusiji imeli pred 24. februarjem 2022 in ga še imajo.

1b. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi pod pogoji, ki se jim zdijo primerni, odobrijo transakcije, ki so nujno potrebne za dezinvestiranje iz Belorusije ali prenehanje poslovnih dejavnosti v tej državi.“;

(7) Priloga II se spremeni v skladu s Prilogo k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 18. julija 2025

Za Svet
predsednica
M. BJERRE

PRILOGA

Naslov Priloge II k Sklepu 2012/642/SZVP se nadomesti z naslednjim:

„*PRILOGA II*

SEZNAM PRAVNIH OSEB, SUBJEKTOV ALI ORGANOV IZ ČLENOV 2c(7), 2d(7) IN 2da“.